

IMPLEMENTACIJA

ISO Systems and Standards

ISO STANDARDI (ISO sistemi menadžmenta)

ISO 9001:2015 (QMS) – Sistem menadžmenta kvalitetom

OHSAS 18001:2010 Sistem menadžmenta zaštitom zdravlja i bezbednošću na radu

ISO 14001:2016 Sistemi menadžmenta zaštitom životne sredine

HACCP Sistem bezbjednosti hrane

ISO 22000 Sistemi menadžmenta bezbednošću hrane

ISO 27001 Sistem menadžmenta bezbjednošću informacija

ISO 50001 Sistem upravljanja energijom

IMPLEMENTACIJA ISO standarda je duži i teži dio i zahtijeva ozbiljan rad na pripremi same firme i usklađivanja poslovanja firme prema zahtjevima standarda. Ovaj dio se ogleda u pripremi dokumentacije na osnovu specifikacije samog standarda. Pravi se sljedeća dokumentacija: pravilnik, misija, vizija, politika kvaliteta, procedure, instrukcije, zapisi i ostala prateća dokumentacija koja treba da zadovolji tražene zahtjeve, odnosno potrebne uslove za implementaciju i sertifikaciju za ISO standarde. Kada se priprema za uvođenje ISO standarda uspješno završi od strane konsultantske agencije, onda dolazi na red sama **SERTIFIKACIJA**.

ZAŠTO ISO STANDARDI

- ✓ Veća odgovornost i svijest zaposlenih,
- ✓ Veća lojalnost kupaca,
- ✓ Bolje iskorišćavanje vremena i resursa,
- ✓ Povećanje stepena zadovoljenja kupaca,
- ✓ Bolji kvalitet proizvoda i usluga,
- ✓ Bolje tržišne mogućnosti
- ✓ Veća konkurentnost na tržištu,
- ✓ Manji gubici,
- ✓ Veći profit,
- ✓ Kontinuirano unapređjivanje kvaliteta i efikasnosti

PROCES IMPLEMENTACIJE

1. Pokretanje postupka – donošenje odluke o uvođenju ISO standarda
2. Snimanje stanja poslovnog sistema
3. Određivanje tima za implementaciju,
4. Projektovanje sistema – izrada dokumentacije
5. Obuka tima za kvalitet
6. Uvodjenje ISO standarda
7. Finalna provjera – poslednja kontrolna prije sertifikacije
8. Sertifikacija sistema – dobijanje ISO standarda od nezavisne sertifikacione kuće

ISO 9001:2015 (QMS) – Sistem menadžmenta kvalitetom

je međunarodni standard koji se bavi kvalitetom poslovanja. On definiše sistem upravljanja kvalitetom u kompaniji i definiše zahteve koje kompanija mora da primijeni, implementira u praksi, u svom svakodnevnom radu kako bi uskladila svoje poslovanje sa tim međunarodno priznatim normama. Definiše organizacijsku strukturu, odgovornosti, procedure, procese i resurse za ostvarenje upravljačkih ciljeva. Fokus ISO 9001:2015 je na identifikovanje rizika u poslovanju i na upravljanje tim rizicima u pravcu njihovog otklanjanja ili držanja u određenim granicama.

Uvedeni QMS doprinosi povećanju sigurnosti cjelokupnog sistema poslovanja, a posebno treba istaći sledeće prednosti:

- ✓ Jasno definisanje svih poslovnih procesa.
- ✓ Definisanje odgovornosti i ovlašćenja.
- ✓ Uspostavlja mehanizme upravljanja i kontrole procesa.
- ✓ Povezanost svih procesa poslovanja.
- ✓ Optimizacija poslovnih procesa
- ✓ Donošenje bitnih odluka na bazi činjenica.
- ✓ Povećanje efikasnosti u radu.
- ✓ Uredjenost sistema komunikacija unutar organizacije.
- ✓ Povećanje povjerenja korisnika usluga.
- ✓ Identifikovanje rizika i upravljanje rizicima
- ✓ Uključivanje svakog zaposlenog i podizanje stepena organizacijske kulture.
- ✓ Smanjenje operativnih troškova i bolje korišćenje svih resursa.

OHSAS 18001:2010 Sistem menadžmenta zaštitom zdravlja i bezbjednošću na radu (Occupational Health & Safety Assessment Series)

je standard koji definiše zahtjeve zaštita zdravlja i bezbjednosti na radu namijenjen je organizacijama koje su svjesne značaja bezbjednosti zdravlja svojih zaposlenih i stalno nastoje da unaprijede i održavaju nivo fizičke, mentalne i društvene bezbjednosti radnika kao i sprečavanje njihovih povređivanja.

Implementacijom ovog standarda, organizacija će steći povjerenje zainteresovanih strana uvjeravajući ih da je rukovodstvo opredijeljeno da ispunjava zahtjeve iz politike zaštite zdravlja i bezbjednosti na radu, da je naglasak na preventivi, a ne na korektivnim mjerama, da je moguće pružiti dokaze o tome da se OHSAS odnosi na cijelu organizaciju, a ne samo na procese za koje postoje zakonski propisi ili zone velikih rizika, i da koncepcija OHSAS-a uključuje proces stalnog poboljšavanja.

Prednosti implementacije OHSAS 18001:

- ✓ povrede na radnom mjestu svodi na minimum;
- ✓ pruža zaštitu od mogućih povreda, kako zaposlenima, tako i posjetiocima;
- ✓ doprinosi spremnosti kompanije da pravovremeno otkloni opasnost;
- ✓ usklađuje radne procese kompanije sa zakonskim propisima;
- ✓ poboljšava opštu sliku kompanije;
- ✓ privlači strane ulagače;
- ✓ uliva povjerenje korisnicima/kupcima da postoji opredeljenost upravljanja zaštitom zdravlja i bezbjednošću na radu koja se može dokazati;
- ✓ otvara nove tržišne mogućnosti za saradnju sa velikim inostranim preduzećima čiji je jedan od osnovnih ciljeva bezbjednost i zdravlje na radu.

ISO 14001:2016 Sistem menadžmenta zaštitom životne sredine

definiše zahteve za upravljanje zaštitom životne sredine. Ispunjavanje ovih zahteva je potrebno dokumentovati kako bi postojao dokaz o poštovanju standarda i o efikasnom radu u skladu sa standardom. Implementacija Sistema upravljanja zaštitom životne sredine može se odnositi na čitavu kompaniju, jedan ogranak ili na samo jedan radni proces, a izbor uglavnom zavisi od potrebe kompanije.

Sistemi upravljanja zaštitom životne sredine ISO14001 je upravljački alat koji omogućava organizaciji bilo koje veličine da:

- identifikuje i kontroliše uticaj svojih aktivnosti, proizvoda i usluga na životnu sredinu,
- poboljša odnos prema životnoj sredini,
- implementira sistematski pristup kojim će postizati ciljeve koji se odnose na zaštitu životne sredine i obezbijedi dokaz da je postigla postavljene ciljeve.

Osnovni razlozi koji dovode do izražene potrebe za uvođenjem sistema zaštite životne sredine su:

- Neprestano zagađivanje životne sredine,
- strah od potpunog iscrpljenja prirodnih resursa,
- Nedostatak organizovanog i sistematskog praćenja posledica zagađenja,
- povećana zainteresovanost javnog mnjenja za očuvanjem životne sredine,
- Zakonska rešenja,
- Posebni uslovi rada u ugroženim oblastima.

Prednosti implementacije sistema zaštite životne sredine ISO 14001:

- ✓ Smanjenje negativnih učinaka na životnu sredinu,
- ✓ Smanjenje rizika od ekoloških katastrofa,
- ✓ Povećanje sposobnosti brze i efikasne intervencije,
- ✓ Poboljšani ugled i stvaranje povjerenja kod zajednice,
- ✓ Pravna sigurnost zbog poštovanja zakona o zaštiti životne sredine,
- ✓ Lakše dobijanje ovlašćenja i dozvola od lokalnih i državnih vlasti,
- ✓ Poboljšanje vašeg ugleda i ugleda vašeg klijenta,
- ✓ Bolje korišćenje energije i zaštita voda, pažljivo biranje sirovina i kontrolisanu reciklažu otpada, doprinosi smanjenju troškova i podiže vašu konkurentnost,
- ✓ Smanjuje se vaš finansijski teret zbog reaktivnih upravljačkih strategija kao što su popravke, čišćenja, plaćanje kazni zbog kršenja zakona,
- ✓ Poboljšava se kvaliteta radnih mesta i moral zaposlenih,
- ✓ Otvaraju se nove mogućnosti zapošljavanja na tržištima gde je važna ekološka proizvodnja,
- ✓ Ekološki svjesni klijenti poslovače sa kompanijama poput vaše, jer ističe svoju obavezu prema očuvanju životne sredine.

HACCP Sistem bezbjednosti hrane Hazard analysis critical control points

se zasniva na analizi i kontroli potencijalnih bioloških/mikrobioloških, hemijskih i fizičkih opasnosti kojima su izložene sirovine, mogućih opasnosti pri rukovanju, proizvodnji, distribuciji i konzumiranju krajnjeg proizvoda. Njegova primjena podrazumijeva poštovanje standardnih operativnih procedura i uputstava kojima se smanjuju rizici po bezbjednosti hrane.

- Uspostavlja, ocjenjuje i kontroliše opasnosti koje bi mogle da utiču na bezbjednost hrane,
- Sistem upravlja kvalitetom i bezbjednosti hrane zasnovan na prevenciji,
- Svaki zaposleni je informisan o tome šta, kako, kada i zašto da se uradi u cilju prevencije rizika od hrane ali i svoje lične odgovornosti kako bi krajnji korisnik konzumirao zdravu i bezbjednu hranu.

Uspostavljena higijenska praksa je od suštinskog značaja za praćenje stanja tokom čitavog lanca proizvodnje hrane, od primarne proizvodnje do finalnog proizvoda. Njenom primenom se sprečava kontaminacija i obezbeđuje adekvatno okruženje za rukovanje hranom.

ISO 22000 Sistemi menadžmenta bezbednošću hrane

je prvi međunarodni standard za upravljanje bezbednošću hrane Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO), i u mnogim evropskim zemljama je već uveliko zauzeo mjesto HACCP-a u oblasti prehrambene industrije. ISO 22000 standard se odnosi na sve organizacije u lancu ishrane i definiše zahtjeve Sistema upravljanja bezbednošću hrane. Osnova ovog standarda su principi HACCP sistema za pružanje bezbednog krajnjeg prehrambenog proizvoda. On u sebi integriše, ne samo HACCP i ISO 9001, već se bavi

predviđanjima i analizom velikog broja spoljnih faktora i opasnosti koji, ne samo što mogu da ugroze bezbednost hrane, već mogu negativno da utiču i na proizvodni proces, finansije preduzeća i zaposlene ISO 22000 je prvi standard koji mogu koristiti svi članovi lanca snabdevanja hranom. Organizacije u celokupnom lancu proizvodnje i prometa hrane : poljoprivredni proizvođači, proizvođači stočne hrane i namirnica, proizvođači aditiva i pomoćnih sredstava u preradi, dobavljači, trgovci na malo, ugostiteljski objekti i catering preduzeća, proizvođači opreme i ambalažedavaoci usluga i logistička preduzeća. ISO 22000 je pogodan za organizacije svih veličina i kao što je prikladan za pekare sa 10 zaposlenih, tako je prikladan i za međunarodne proizvođače hrane ili supermarkete koji zapošljavaju hiljade radnika.

Prednosti uvođenja ISO 22000:

- ✓ Poboljšanje bezbednosti hrane,
- ✓ Poboljšanje kvaliteta proizvoda,
- ✓ Jačanje zaštite i poverenja potrošača,
- ✓ Povećanje troškovne efikasnosti u lancu proizvodnje i prometa hrane,
- ✓ Interaktivna komunikacija,
- ✓ Sprovođenje takozvanih preduslovnih programa(prerequisite programs,PRP)kao osnove funkcionalnog HACCP-a.

ISO 27001 Sistem menadžmenta bezbednošću informacija

je međunarodni standard koji se odnosi na zaštitu i bezbjednost informacija. Standard podliježe različitim područjima primjene kao i za razlikovanje mogućih procesa u organizaciji koji su povezani sa upravljanjem kontrole sigurnosti kao sto su: politika sigurnosti, sigurnost organizacije, kontrola i klasifikacija izvora, sigurnost osoblja, sigurnost materijalnih dobara i životne sredine, operativno upravljanje i komunikacija, kontrola pristupa, razvoj i održavanje raznih sistema i upravljanje kontinuitetom poslovanje.

Standard ISO 27001 je značajan standard za organizacije koje se bave uslugama u oblastima koje su na bilo koji način povezane sa Informacionim tehnologijama i potrebom za očuvanje poverljivosti informacija. Njegova implementacija i primena omogućavaju bolju saradnju sa sličnim organizacijama širom sveta koje posluju po ovom modelu. Ovim standardom, organizacije demonstriraju svojim korisnicima i ostalim zainteresovanim stranama da posluju sa poslovnim procesima na bazi principa sigurnosti i da je poslovna politika usmerena na stalna poboljšavanja u sistemu menadžmenta za bezbednost informacija i procesima pružanja usluga povezanim sa njim. Implementacija sistema zaštite i bezbednosti informacija pruža uverenje klijentima i poslovnim partnerima da se prema informacijama postupa odgovorno i da se one koriste i distribuiraju profesionalno i sigurno.

Prednosti ISO 27001:

- ✓ konkurentska prednost,
- ✓ smanjenje rizika od oštećenja i gubitka informacija, a samim tim i troškova,
- ✓ usaglašenost sa važećim zakonskim propisima,
- ✓ veće povjerenje klijenata, zaposlenih, saradnika, institucija i svih zainteresovanih strana zbog znanja da su njihovi podaci bezbjedni,
- ✓ postojanje odgovornosti za bezbjednost informacija od strane svih i na svim nivoima u organizaciji.

ISO 50001 Sistem upravljanja energijom

Ušteda energije je na pročelju svih aktivnosti za usklađivanje ljudske djelatnosti sa načelom dugotrajnosti i održivosti. Organizacije imaju glavnu ulogu u tome, putem nadzora potrošnje energije kao i smanjenja troškova energije. Smanjenje troškova igra značajnu stratešku ulogu koja vodi ka povećanoj finansijskoj dobiti i konkurentskoj prednosti. ISO 50001 se vrlo lako može integrisati u postojeći sistem kvaliteta, sigurnosti i/ili sistem zaštite okoliša, za sve tipove organizacije koje žele pratiti i unaprijediti energetska učinkovitost. Nekoliko sistema upravljanja se može auditirati istovremeno za vrijeme istog audita,

optimizirajući tako i troškove. Procjenjuje se da je međunarodna norma ISO 50001 imala utjecaja na čak 60 posto potrošnje energije u svijetu.

ISO 50001 je standard za upravljanje energijom čija je namjera da:

- ✓ uspostavi politiku energije sa konkretnim ciljevima kako bi se poboljšala energetska učinkovitost
- ✓ postavi bazu za korištenje energije,
- ✓ identifikuje kritična područja i prepozna elemente koji utiču na korištenje energije
- ✓ održava periodične prognoze korištenja energije, što omogućava vidljivost u planiranju investicija i poboljšanja
- ✓ razmatra potrošnju energije u procesu odlučivanja pri dizajniranju i nabavi opreme, materijala ili usluga.

POSREDOVANJE U SERTIFIKACIJI

Posredovanje pri SERTIFIKACIJI implementiranih ISO standarda

Nakon završenog procesa implementacije sistema menadžmenta sprovodi se SERTIFIKACIJA sistema menadžmenta Vašeg poslovnog sistema.

Sertifikacija predstavlja provjeru uspostavljenog tj. implementiranog sistema menadžmenta koje vrši sertifikaciono tijelo.

Prema prikupljenim ponudama sertifikacionih tijela za Vas biramo najbolju ponudu.

Naš konsultant je uključen u sve aktivnosti na sertifikacionoj provjeri.

„Crnogorski institut za razvj poslovnih sistema” d.o.o. Podgorica, ul. Bratstva i jedinstva br.10,
web: www.cirps.me mail: office@cirps.me tel.: +382 67 393 133

MI VAM GARANTUJEMO

- ✓ **STANDARDIZOVAN POSLOVNI SISTEM**
- ✓ **BOLJI I EFIKASNIJI SISTEM UPRAVLJANJA**
- ✓ **STRUČNIJE I EFIKASNIJE ZAPOSLENE**
- ✓ **PRODUKTIVNIJE I EFIKASNIJE RADNE PROCESSE**
- ✓ **ZADOVOLJNE KLIJENTE I KUPCE**